

Производството е по чл. 58д и сл. ЗАНН.

Образувано е по жалба на Б. АЛ. П. против Наказателно постановление № 001569/09.09.2021 г. на началник отдел „Контрол и прилагане“ в Национално тол управление (НТУ) към Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), с което за нарушение на чл. 139, ал. 6 от ЗДвП на основание чл. 179, ал. 3 ЗДвП на жалбоподателката е наложено наказание глоба в размер на 300 лв. и на основание чл. 189е, ал. 7 ЗДвП е постановено да заплати такса по чл. 10а, ал. 2 ЗП в размер на 10 лв.

В жалбата се претендира отмяна на електронния фиш при подробно изложени съображения, които са доразвити в съдебно заседание.

Представителят на административнонаказващия орган (АНО) оспорва жалбата и моли за потвърждаване на електронния фиш. В съдебно заседание представя подробни писмени съображения.

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в 14-дневния срок по чл. 59, ал. 2 ЗАНН от процесуално легитимирана страна и срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което е допустима.

Разгледана по същество е неоснователна. Въззивният съд споделя фактическите изводи и правни изводи, направени от АНО.

От фактическа страна:

Жалбоподателката Борислав Александрова П. е собственик на лек автомобил с рег. № СА4702СС, марка „Мерцедес“, модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“.

На 29.04.2021 г., придружавана от съпруга си, предприела пътуване по автомагистрала „Тракия“ с посока на движение към гр. Пловдив със собствения ѝ автомобил, който управлявала. Тръгнали от гр. София и през Околовръстния път на града достигнали до АМ „Тракия“. Към момента на предприемане на пътуването и започване на движение по АМ „Тракия“ за лекия автомобил с рег. № СА4702СС, марка „Мерцедес“, модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“ нямало заплатена пътна винетна такса.

В 16.31 часа, с устройство № 20021, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси, намиращо се на път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288, е установено движение по път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288 с пътно превозно средство – лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“ с рег. № СА4702СС, с обща допустима максимална маса 2830 килограма, брой оси 2, за което не е ППС не е заплатена винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП според категорията на пътното средство.

Съпругът на въззивницата заплатил винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП лекия автомобил нейна собственост с регистрационен номер СА4702СС с период на валидност от 29.04.2021 г. в 16:32:01 часа до 28.04.2022 г. в 23:59:59 часа.

На 06.06.2021 г. свидетелите Т.С. и Б.И., служители на АПИ, изпълнявали служебните си задължения по осъществяване на контрол върху заплащането на винетни такси на път 1-5, км. 236+200 в посока град Стара Загора. Около 15.40 часа със стоп-палка спрели за проверка, жалбоподателката, която управлявала собствения лек автомобил „Мерцедес“, модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“ с рег. № СА4702СС. След проверка в системата на АПИ, установили, че в 16.31 часа, с устройство № 20021, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси, намиращо се на път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288, е установено движение по път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288 с пътно превозно средство – лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“ с рег. № СА4702СС, с обща допустима максимална маса 2830 килограма, брой оси 2, за което не е ППС не е заплатена винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП според категорията на пътното средство. Свидетелите квалифицирали деянието като нарушение на чл. 139, ал. 6 ЗДвП, с оглед на което предложили на жалбоподателката да заплати компенсаторна такса в размер на 70 лева, което тя отказала.

След направения отказ свид. С., в качеството на инспектор в сектор „Контрол и правоприлагане-Пловдив“ към АПИ съставил срещу жалбоподателката Акт № 001569/29.04.2021 г. за установяване на административно нарушение по чл. 139, ал. 6 ЗДвП.

Въз основа на АУАН е съставено обжалваното Наказателно постановление № 001569/09.09.2021 г. на началник отдел „Контрол и прилагане“ в Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“, с което за нарушение на чл. 139, ал. 6 от ЗДвП на основание чл. 179, ал. 3 ЗДвП на жалбоподателката е наложено наказание глоба в размер на 300 лв. На основание чл. 189е, ал. 7 ЗДвП е постановено да заплати такса по чл. 10а, ал. 2 ЗП в размер на 10 лв.

По доказателствата:

Възприетата фактическа обстановка се установява безпротиворечиво от събраните в хода на производството доказателства, обективирани в обясненията на жалбоподателката (частично), показанията на свид. Т.С., Б.И., доклад с приложени статични изображения (снимки), справка за собственост на МПС с рег. № СА4702СС, разпечатка от интерфейса на платежна система ePay.bg, разписка за извършено плащане, разписка електронна винетка, Заповед №№ РД-11-167/08.02/2-21 г. и РД-11-486/20.04.2021 г. на председателя на УС на АПИ.

Доказателствените източници са непротиворечиви, взаимно допълващи се и следва да бъдат кредитирани в цялост,

От доклада на АПИ, ведно с приложените статични изображения (снимки), които представляват годни доказателства с оглед разпоредбата на чл. 167а, ал. 3 ЗДвП се установяват дата, място, време на нарушението, марка, модел и регистрационен номер на автомобила, както и че за същия към часа на нарушението не е имало заплатена винетна такса.

От обясненията на жалбоподателката се установяват обстоятелствата около предприетото с автомобила пътуване – точката на тръгване, част от маршрута, както и системата, чрез която е направено плащане. Те намират

частична подкрепа в приложената разписка за извършено плащане относно системата за плащане.

От разписката за извършено плащане се установява периодът, за който е заплатена винетка и регистрационния номер на автомобила, които обстоятелства намират подкрепа в разписка за електронна винетка, издадена от БГТОЛ.

От показанията на свидетелите С. и И. се установяват обстоятелствата около извършената проверка на жалбоподателката, при която е констатирано, че същата е извършила процесното нарушение.

Съдът не кредитира обясненията на жалбоподателката в частта, в която твърди, че плащане на винетна такса е осъществено докато автомобилът се е движил по Околовръстния път на гр. София. В тази част показанията вътрешно противоречиви и са оборени от останалите доказателства. Вътрешно противоречиви са доколкото въззивницата в показанията си заявява, че таксата е заплатена в 16:31 часа на 29.04.2021 г., същевременно от приложения доклад и 2 броя снимки, които са лишени от субективизъм, се установява, че в 16.31 часа управлявания от нея лек автомобил „Мерцедес“, с рег. № СА4702СС модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“ се е движил по А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288. Т.е. физически невъзможно е в рамките на около 1 минута да бъде изминато разстояние от над 24 километра от Околовръстния път на гр. София до мястото на извършване на нарушението. Поради липсата на субективизъм в доклада, който представлява пресъздава информация, добита чрез компонентите на ТОЛ системата и справка в същата същият, ведно с приложените снимки, следва да бъде кредитиран за сметка на обясненията на жалбоподателката, които в тази част представляват средство за защита.

От правна страна:

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 63, ал. 1 вр. чл. 84 ЗАНН вр. чл. 314 НПК в това производство районният съд следва да провери законността на обжалваното НП/електронен фиш, т. е. дали правилно е приложен както процесуалния, така и материалния закон, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя.

Издадените АУАН и НП не страдат от формалните пороци по чл. 42, съотв. 57 от ЗАНН. АУАН е съставен от компетентен актосъставител, спазени са изискванията на чл. 42 ЗАНН, подписан е и е връчен надлежно на нарушителя. Описани са съставомерните признаци от обективна страна на извършеното деяние, както в АУАН, така и в НП. При съставянето на АУАН са спазени изискванията на чл. 40, ал. 1 ЗАНН. Компетентността на актосъставителите се установява от Заповед РД-11-486/20.04.2021 г., издадена на основание чл. 167а, ал. 2 ЗДВП от председателя на УС На АПИ, а на административнонаказващия орган да издаде обжалваното НП се установява от Заповед №№ РД-11-167/08.02/2-21 г., издадена на основание чл. 189е, ал. 12 ЗДВП от председателя на УС на АПИ.

Съдът споделя и правните изводи на АНО.

С измененията на Закона за движението по пътищата и Закона за пътищата /ДВ, бр. 105/2018 г./ е предвиден нов начин на заплащане на такси за преминаване по платената пътна мрежа, при която се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства - винетни такси и такси на база време и на база изминато разстояние. Това изменение въвежда съответно и различни санкционни последици за нарушенията, свързани с неплащане на дължимите такси.

В чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата е предвидено, че за движение на пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса до или равна на 3,5 тона се дължи заплащането на винетна такса.

Съгласно чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, а в чл. 139, ал. 6 от ЗДП е въведено изричното задължение за водача на пътно превозно средство преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да заплати таксата по чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата в случаите, когато такава е дължима според категорията на пътното превозно средство.

Задължението за заплащане на такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП е скрепено с административнонаказателна отговорност за водача, допуснал нарушение, предвидена в чл. 179, ал. 3 от ЗДвП. В чл. 187а, ал. 1 от ЗДвП е въведена оборима презумция, че при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б в отсъствие на нарушителя се счита, че пътното превозното средство е управлявано от собственика му, а в случаите, в които в свидетелството за регистрация на пътното превозно средство е вписан ползвател – от ползвателя, освен ако бъде установено, че пътното превозно средство е управлявано от трето лице.

Съгласно чл. 10а, ал. 3 от ЗП винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство след деклариране на регистрационния му номер, категорията на пътното превозно средство и периода на валидност и важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от собственика или ползвателя му. Като продължение на тази нормативна уредба в чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние (Наредбата) е предвидено, че при заплащане на винетната такса собственикът или ползвателят декларира регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му и периода на валидност на винетната такса съгласно периодите, посочени в чл. 4, ал. 2, като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от съответното лице. Отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е съответно на собственика или на ползвателя, като в случай на неправилно декларирани данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена дължимата винетна такса.

Съвкупният анализ на посочените по-горе правни норми налага следните изводи:

На първо място, че законодателят не е регламентирал редът, по който собственикът или ползвател на ППС следва да декларира релевантните за закупуване на електронна винетка обстоятелства, сред които е и регистрационният номер на автомобила. Това може да става устно или писмено или дори чрез действие – предоставяне на регистрационния талон на автомобила.

На второ място, от разпоредбата на чл. 5, ал. 3 от Наредбата е видно, че собственикът или ползвател на ППС носи отговорност при неправилно деклариране данни, т. е. отговорността е пряка последица именно от неправилното деклариране, което е и основният релевантен факт, който следва да бъде установен (виж Решение № 735 от 19.07.2021 г. на АС - София област по к. а. н. д. № 392/2021 г.). в този смисъл .

По настоящото дело се установява от обективна страна, че в 16.31 часа, с устройство № 20021, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси, намиращо се на път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288, е констатирано движение по път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288 с пътно превозно средство – лек автомобил марка „Мерцедес“, модел „МЛ 320 ЦДИ 4 Матик“ с рег. № СА4702СС, с обща допустима максимална маса 2830 килограма, брой оси 2, за което не е ППС не е заплатена винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП според категорията на пътното средство.

Автомобилът е собственост на жалбоподателката и доколкото презумпцията по чл. 187а, ал. 1 ЗДвП не е оборена следва да се приеме, че тя е управлявала моторното превозно средство при извършване на вмененото нарушение.

От обективно установеното - заплатената винетна такса, чийто период на валидност е започнал по-малко от 1 минута след извършване на процесното нарушение, може да се направи извод, че деянието е извършено по непредпазливост във форма на вината несъзнавана непредпазливост (небрежност). Жалбоподателката е била длъжна съгласно 139, ал. 6 ЗДвП, в качеството на водач, да заплати пътна винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП за собствения ѝ автомобил, могла е да предвиди, че за същия не е заплатена такава, като извърши справка в интернет страницата на БГТол или се запознае с разписката за извършено плащане и по този начин да установи, че няма заплатена такса, но не го е направила.

С оглед на установеното правилно е прието от АНО, че с поведението си не е изпълнила задължението си по чл. 139, ал. 6 ЗДвП – да заплати пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП, поради което на основание чл. 179, ал. 3 ЗДвП ѝ е наложено наказание глоба в размер на 300 лв.

Не се споделят възраженията, че забавяне в синхронизацията между системите на ePay.bg и БГТол е причината, да не бъде отчетен начален час на валидност на винетката 16.31 часа. Както от разписката за извършено плащане, генериран от системата на ePay.b g, така и от разписката за електронна винетка, издадена от БГТол е видно, че винетката е валидна от 29.04.2021 г., 16.32 часа. Т.е. и двете системи недвусмислено сочат, че в 16.31

часа за автомобила, собственост на жалбоподателката, не е имало заплатена пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП. Ако е проявила с активни действия, дължимата по закон грижа, е щяла да се увери, за периода на валидност на електронната винетка.

Неоснователно е твърдението, че интерфейсът на платежната система ePay.bg създава впечатление, че началния период на валидност е обвързан само със съответната дата, но не и час. Това обстоятелство не е в състояние да изключи административнонаказателна отговорност, а би могло да бъде предмет на претенция по съответния ред от жалбоподателката към доставчика на услуга. Трябва да се посочи още, че при преглед на получената разписка за извършено плащане, генерирана от ePay.bg, е видно, че началният момент на електронната винетка е обвързан не само с ден, но и с час, поради което твърдението за въвеждане в заблуждение от интерфейса на платежната система не се споделя.

Не се приемат доводите за нарушени права на жалбоподателката, тъй като от показанията на разпитаните свидетели се установява, че на същата е предложено да заплати компенсаторна такса, което тя отказала.

На последно място, настоящият състав приема, че случаят не е маловажен или малозначителен. Тежестта на деянието е типична за този тип нарушения. То е формално, поради което не са необходими други последици, различни от съставомерното поведение. Жалбоподателката не е изпълнила вменените ѝ в чл. 139, ал. 6 ЗДвП задължения. Действително касае се за много кратък период между извършване на нарушението и закупуване на електронна винетка. Решаващо за съставомерността на деянието и липсата на маловажност или малозначителност е обстоятелството, че жалбоподателката е изминала над 24 километра – от гр. София до път А-1 (АМ „Тракия“) км. 24+288 на територията на община Ихтиман без да закупи винетка за притежавания от нея автомобил. Това сочи на типичен случай на административно нарушение от съответния вид, поради което няма причина да бъде прието, че опасността на извършеното е по-ниска спрямо други от същия. С оглед на това правилно АНО е приел, че е осъществен състав на административно нарушение на чл. 139, ал. 6 ЗДвП, поради което жалбоподателката законосъобразно е наказан на основание чл. 179, ал. 3 ЗДвП.

Правилно с НП е постановено наказаната да заплати пътна такса на основание чл. 189е, ал. 7 ЗДвП.

Видът и размерът на наказанието са правилно определени съобразно предвиденото в чл. 179, ал. 3 ЗДвП – глоба в размер на 300 лв.

Размерът на пътната такса по чл. 10а, ал. 2 ЗП и чл. 189е, ал. 7 ЗДвП също е правилно определен в размер на 10 лв. с оглед разпоредбите на чл. 4, ал. 4 от Наредбата във вр. с чл. 24 от Тарифа за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа

Поради изложеното наказателното постановление следва да бъде потвърдено на основание чл. 63, ал. 2, т. 5 вр. чл. 58д, т. 1 ЗАНН, с оглед на което